

2013 01462

26 AUG. 2014

Zorginstituut Nederland

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Aan de Geschillencommissie van
Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. mevrouw
Postbus 291
3700 AG ZEIST

Zorginstituut Nederland
Pakket

Eekholt 4
1112 XH Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 89 59

Contactpersoon

I

0530.2014108015

Datum 25 augustus 2014
Betreft Aangepast advies als bedoeld in artikel 114 Zorgverzekeringswet

Zaaknummer
2013156385

Onze referentie
2014108015

Uw referentie
G47 201301462

Uw brief van
18 december 2013

Geachte voorzitter, commissie,

Inleiding

U hebt op 18 december 2013 aan Zorginstituut Nederland (hierna: het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid van de Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoeker en verweerder hebben een geschil over de verstrekking van een hulpmiddel in de vorm van een Lewis®-zitsysteem. Bij de adviesaanvraag hebt u ons ook een kopie van het dossier gestuurd.

In het voorlopig advies van 20 januari 2014 was het Zorginstituut (toen nog het College van Zorgverzekeringen) van oordeel dat verzoeker niet redelijkerwijs was aangewezen op een (met een Lewis®-zitsysteem) aangepaste stoel. Dit gelet op het advies van de medisch adviseur en omdat uit het dossier niet bleek dat de situatie van verzoeker sinds 2012 was gewijzigd.

Op 27 juli 2014 heeft het Zorginstituut het verslag van de hoorzitting van 5 maart 2014 en aanvullende stukken ontvangen.

Het Zorginstituut heeft kennisgenomen van de aanvullende stukken en deze grondig bestudeerd. Hieronder geeft het Zorginstituut zijn advies.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn taak beperkt is tot de vraag of verzoeker aanspraak heeft op een verstrekking of vergoeding op grond van de basisverzekering. Het advies van het Zorginstituut kan dus geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Medische beoordeling

Voor een medische beoordeling van het geschil heeft de medisch adviseur van het Zorginstituut kennisgenomen van de stukken. Op basis van het dossier deelt de medisch adviseur het volgende mee.

Situatie van verzoeker

Verzoeker is een 44-jarige man met een onverklaarde spieraandoening. Het dossier bevat geen medische informatie hierover. Als gevolg van deze aandoening is verzoeker rolstoelafhankelijk en daarnaast is hij chronisch vermoeid. Hij heeft een indicatie voor een sta-op-stoel met een ROHO-antidecubituskussen (hierna: ROHO-zitkussen).

Verzoeker heeft in 2012 een Lewis®-zitsysteem aangevraagd in plaats van het ROHO-zitkussen, omdat hij met dit systeem zonder pijn gebruik zou kunnen maken van de sta-op-stoel. Hij zou dan langer kunnen blijven zitten in de sta-op-stoel.

Zorginstituut Nederland
Pakket

Datum
22 augustus 2014

Onze referentie
2014108015

Beoordeling aanvullende informatie

Uit de aanvullende medische informatie wordt niet duidelijk welke veranderingen er sinds de verstrekking van het ROHO-zitkussen zijn opgetreden. De aanvullende medische informatie betreft alleen de periode vanaf 2012. In de brief van 3 maart 2014 geeft de neuroloog aan dat verzekerde veelvuldig langdurige schokaanvallen van zijn benen heeft die getriggerd worden door een verkeerde houding en door pijn of een volle blaas. Dit probleem bestaat nu al meer dan 10 jaar. In de brief van 21 mei 2013 geeft de neuroloog aan dat de prognose voor wat betreft functioneren zodanig lijkt dat er geen veranderingen zullen optreden. Verder schrijft de neuroloog op 6 februari 2014 dat hij een second opinion zal vragen aan zijn collega die veel ervaring heeft met spastische paraparese; nadere informatie hierover ontbreekt in de voorliggende stukken.

Gezien de bevindingen van de door de zorginhoudelijk adviseur van verweerder (email van 20 mei 2014) geadviseerde ergotherapeut (zie verslag van 9 juli 2014) en ook de nieuwe medische informatie, waarin de neuroloog bevestigt dat een verkeerde zithouding bij verzoeker functiestoornissen geeft in de zin van langdurige schokaanvallen, kan geconcludeerd worden dat het huidige ROHO-zitkussen, in combinatie met aanpassingen van de instellingen van de sta-op-stoel, voor verzekerde niet voldoet voor het zitten. Hiermee is er een indicatie voor een andersoortig hulpmiddel ter compensatie van de beperkingen bij het zitten. Blijkens het verslag van de ergotherapeut is het Lewis®-zitsysteem gedurende drie weken uitgeprobeerd en bleek deze te voldoen.

Doelmatigheid

Nu het ROHO-zitkussen niet adequaat blijkt te zijn moet gekeken worden waar verzoeker redelijkerwijs wel op is aangewezen. Hierbij is het aan verweerder om te beoordelen wat de meest doelmatige oplossing is.

Verzoeker is rolstoelafhankelijk, zoals de neuroloog ook aangeeft, en blijkens de email van 20 mei 2014 van de zorginhoudelijk adviseur is verzekerde mogelijk aangewezen op een elektrische rolstoel met verstelmogelijkheden en andere aanpassingen. Een dergelijke rolstoel kan een permanente zitvoorziening zijn en valt dan onder de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). In dat geval is het verstrekken van een andere zitvoorziening, naast een rolstoel als permanente zitvoorziening, niet doelmatig. Als de rolstoel duidelijk niet als permanente zitvoorziening kan fungeren, dan is verzoeker aangewezen op een adequate zitvoorziening in de sta-op-stoel. De zitvoorziening valt dan onder de Zvw. Dit moet dan wel nader gemotiveerd zijn.

In zijn email van 16 juli 2014 schrijft verzoeker dat met de ergotherapeut ook het alternatief van een elektrische rolstoel is onderzocht, waarbij de conclusie was dat een elektrische rolstoel niet de meest geschikte oplossing is, maar in het verslag van 9 juli 2014 van de ergotherapeut ontbreekt informatie c.q. motivering hierover.

Zorginstituut Nederland
Pakket

Datum
22 augustus 2014

Onze referentie
2014108015

Conclusie

De medisch adviseur concludeert dat verweerder, de ergotherapeut en de gemeente gezamenlijk in overleg zouden moeten treden om, tezamen met verzoeker, te beoordelen wat de meest doelmatige oplossing is.

Juridische beoordeling

De vraag die beantwoord moet worden is of verzoeker in dit geval aanspraak heeft op verstrekking van gevraagde te verzekeren prestatie, namelijk het Lewis®-zitsysteem.

Toepasselijke regelgeving

In artikel 31 van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering (2012) is bepaald dat een verzekerde aanspraak heeft op hulpmiddelen zoals genoemd in het Besluit zorgverzekering en de Regeling zorgverzekering (Rzv).

In het Reglement Hulpmiddelen behorende bij deze zorgverzekering worden nadere voorwaarden gesteld aan het verkrijgen van hulpmiddelen.

Een ROHO-zitkussen dient als anti-decubitus hulpmiddel, en viel in 2012 onder artikel 2.33 lid 1 sub c Rzv.

Het Lewis®-zitsysteem, dat blijkt uit de aanvullende informatie van PR Sella uit een zitorthese in combinatie met een rugorthese bestaat, is bedoeld als hulpmiddel voor het zitten.

In 2012 vielen zitorthesen onder artikel 2.12 lid 1 sub a Rzv, uitwendige hulpmiddelen voor het bewegingssysteem.

Per 1 januari 2013 vallen zowel anti-decubitus zitkussens als zitorthesen onder artikel 2.12, lid 1, onderdeel b, sub 3 Rzv: het betreft hier hulpmiddelen ter compensatie van beperkingen bij het veranderen en handhaven de lichaamshouding, in geval van verzekerde gaat het om het handhaven van het zitten.

Omdat de aanvraag voor de te verzekeren prestatie is gedaan in 2012 geldt artikel 2.12 lid 1 sub a Rzv 2012 als beoordelingskader. Overigens is de regeling in 2013 voor wat betreft de inhoud en indicatiestelling aangaande de zitorthesen niet veranderd ten opzichte 2012.¹

Nader onderzoek

Het Zorginstituut is van mening dat op grond van de aanvullende stukken niet zonder meer vaststaat dat verzoeker geen aanspraak heeft op het gevraagde Lewis®-zitsysteem. Het ROHO-zitkussen kan niet meer worden aangemerkt als een adequaat hulpmiddel voor verzoeker. Verweerder zal nader onderzoek moeten verrichten naar de meest doelmatige oplossing.

Het Zorginstituut raadt u aan dit te doen met inachtneming van de opmerkingen

---

¹ Volgens PR Sella valt een Lewis® zitsysteem onder artikel 12 lid 1 onderdeel a sub 3 Rzv. Dit artikel bestaat niet, kennelijk wordt bedoeld artikel 12 lid 1 onderdeel a Rzv (2013).

die de medisch adviseur hierover heeft gemaakt.

Individuele omstandigheden van verzoeker

Hierbij merkt het Zorginstituut op dat volgens jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep (hierna: CRvB)² een hulpmiddel geschikt moet zijn om de beperkingen/belemmeringen van verzekerde in aanvaardbare mate te compenseren en dat ook de concrete feiten en omstandigheden waarin de individuele verzekerde op het gebruik is aangewezen, richtinggevend dienen te zijn. Hierbij is volgens de CRvB geen wettelijke grondslag aanwezig om vrijwilligerswerk e.d. buiten beschouwing te laten.

In geval van verzoeker zijn de individuele omstandigheden betreffende het beheren van websites en verder de rol van vader in het gezin van verzoeker hierbij relevante factoren.

Doelmatigheid

Aangaande de doelmatigheid merkt het Zorginstituut het volgende op. Gelet op de Memorie van Toelichting bij artikel 14 van de Zorgverzekeringswet is uitgangspunt dat de doelmatigheid een onderwerp is dat behoort tot de verantwoordelijkheid van de zorgverzekeraar. Hierbij kunnen de kosten in overweging worden genomen. De verstrekking moet niet onnodig duur zijn. Van een onnodig dure voorziening is sprake als in plaats van deze voorziening goedkopere adequate, alternatieve hulpmiddelen voorhanden zijn.³

Advies van Zorginstituut Nederland

Gelet op al het voorgaande raadt het Zorginstituut u aan om de zorgverzekeraar nader onderzoek te laten verrichten met inachtneming van het bovenstaande.

Hoogachtend,

Zorginstituut Nederland
Pakket

Datum
22 augustus 2014

Onze referentie
2014108015

---

² CRvB, 15 augustus 2007, 05/5963 ZFW en CRvB, 19 september 2007, 06/1478 ZFW

³ Idem

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

21 JAN 2014

Aan de Geschillencommissie van
Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. mevrouw
Postbus 291
3700 AG ZEIST

**College voor
zorgverzekeringen**
Pakket

Eekholt 4
1112 XH Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.cvz.nl
info@cvz.nl

T +31 (0)20 797 89 59

Contactpersoon

0530 2014004359

Datum 20 januari 2014
Betreft Advies als bedoeld in artikel 114 Zorgverzekeringswet

Zaaknummer
2013156385

Onze referentie
2014004359

Uw referentie
G47 201301462

Uw brief van
18 december 2013

Geachte voorzitter, commissie,

Inleiding

U hebt op 18 december 2013 aan het College voor zorgverzekeringen advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid Zorgverzekeringswet. Verzoeker en verweerder hebben een geschil over de verstrekking van een hulpmiddel in de vorm van een Lewis® zitsysteem. Bij uw adviesaanvraag hebt u ons ook een kopie van het dossier gestuurd, maar een verslag van de hoorzitting ontbreekt nog. Het College brengt daarom een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

Het College heeft kennisgenomen van de stukken. Het College is het op basis van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering van mening, dat verzoeker geen aanspraak heeft op de gevraagde verzekerde prestatie. Hieronder geeft het College zijn advies.

Medische beoordeling

Voor een medische beoordeling van het geschil heeft de medisch adviseur van het College kennisgenomen van de stukken. Op basis van dat dossier deelt hij het volgende mee.

Situatie verzoeker

Verzoeker is een 44-jarige man met een onverklaarde spieraandoening. Het dossier bevat geen medische informatie hierover. Als gevolg van deze aandoening is verzoeker rolstoelafhankelijk en daarnaast is hij chronisch vermoeid. Hij heeft een indicatie voor een sta-op-stoel met een ROHO-antidecubituskussen. Verzoeker heeft een Lewis® zitsysteem aangevraagd in plaats van het ROHO-kussen, omdat hij met dit systeem zonder pijn gebruik zou kunnen maken van de sta-op-stoel. Hij zou dan langer kunnen blijven zitten in de sta-op-stoel.

Verweerder heeft de aanvraag afgewezen, omdat verzoeker niet aangewezen zou zijn op een aangepaste stoel, het Lewis® zitsysteem niet doelmatig is en het ROHO-antidecubituskussen adequaat is.

**College voor
zorgverzekeringen**
Pakket

Toets verzekerde prestatie

De vraag is of het Lewis® zitsysteem een hulpmiddel is zoals omschreven in artikel 31 van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering.

Datum
20 januari 2014

Onze referentie
2014004359

Informatie over Lewis seating systems van www.lewisseatingsystems.nl (benaderd januari 2014):

De kracht van de Lewis-kantelzitting is de som van een aantal unieke kenmerken. Het opleggen van een juiste houding is het beginpunt. Vervolgens is er de kantelwerking en de manier van druk-verdelen die elkaar versterken. Door het dynamische karakter stelt de zitting zich continu optimaal in. Het is mogelijk de kanteling te beperken indien gewenst of noodzakelijk.

De Lewis-kantelzitting biedt wel continu een goede houding.

Voordelen voor of door houding zijn:

voorkomen van pijn in zitvlak

voorkomen van onderuitzakken

verminderen van kans op decubitus

recht uitlijnen van beide benen (parallel)

het ontlasten van tubers

het ontlasten van stuit

tegemoetkomen/compenseren voor bekkenscheefstand

Gezien de beschrijving valt de Lewis-kantelzitting onder de omschrijving van uitwendige hulpmiddelen gerelateerd aan stoornissen in het bewegingssysteem (artikel 2.12 lid 1 onderdeel b onder 3 Rzv).

Zorginhoudelijke beoordeling

Een anti-decubituskussen kan als losse voorziening onder de aanspraak vallen. Ook een goede zithouding kan de kans op het ontstaan van decubitus verlagen.

Verweerder constateert op basis van een huisbezoek in september 2012 dat het ten tijde van het aanvraag door verzoeker gebruikte ROHO-antidecubituskussen adequaat is.

Omdat het dossier geen medische informatie bevat over de stoornis in het bewegingssysteem van verzekerde, is de kans dat de situatie inmiddels is gewijzigd niet in te schatten.

De medisch adviseur is van oordeel dat verzoeker op basis van de gegevens in het dossier geen indicatie heeft voor een ander anti-decubitus zitsysteem dan het ROHO-kussen.

Juridische beoordeling

De vraag die beantwoord moet worden is of verzoeker in dit geval aanspraak heeft op de gevraagde verzekerde prestatie.

In artikel 31 van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering is bepaald dat een verzekerde aanspraak heeft op hulpmiddelen zoals genoemd in het Besluit zorgverzekering en de Regeling zorgverzekering.

Het door verzekerde aangevraagde zitsysteem valt onder de functiegerichte omschrijving van artikel 2.12 lid 1 onderdeel b onder 3 Rzv. In het Reglement hulpmiddelen UMC zijn nadere voorwaarden gesteld aan het verkrijgen van onder meer uitwendige hulpmiddelen gerelateerd aan stoornissen in het bewegingssysteem.

Gezien het advies van zijn medisch adviseur en omdat uit het dossier niet blijkt dat de situatie van verzekerde sinds 2012 is gewijzigd, is het College van oordeel dat verzekerde niet redelijkerwijs is aangewezen op een (met een Lewis® zitsysteem) aangepaste stoel.

Advies van het College

Op grond van het vorenstaande heeft verzoeker geen aanspraak op de gevraagde verzekerde prestatie.

Hoogachtend,

**College voor
zorgverzekeringen**
Pakket

Datum
20 januari 2014

Onze referentie
2014004359